

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/18/1092

Vaideotsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	07.06.2018 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	25.04.2018
Teabevaldaja	Maanteeamet aadress: Teelise 4, 10916 Tallinn e-posti aadress: info@mnt.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	AS Ekspress Meedia aadress: Narva mnt 13, 10151 Tallinn e-posti aadress: menetus@egrupp.ee
Volitatud esindaja	Mari Männiko

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse käigus on Maanteeamet edastanud vaide esitajale protokollid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

02.04.2018 tegi Andmekaitse Inspektsioon Maanteeametile ettekirjutuse, millega kohustas Maanteeametit vaide esitajale väljastama Kose-Aruvalla tee-ehituse kohta peetud koosolekute kümme esimest protokollit ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet.

16.04.2018 edastas Maanteeamet vaide esitajale kümme esimest protokollit, milles olid kinni kaetud kõik koosolekul osalenud isikute nimed, allkirjutanute nimed, dokumentide kuupäevad ja numbrid, info, millist killustikku kasutati jms.

Vaide esitaja leiab, et eeltoodud andmete kinnikatmine ei ole põhjendatud ning palub kohustada Maanteeameti väljastama protokollid täies ulatuses.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

16. veebruaril 2018 esitas AS Ekspress Meedia Andmekaitse Inspeksioonile vaide Maanteeameti tegevuse peale, paludes kohustada Maanteeametit varem esitatud teabenõuet täitma ja väljastama Ekspress Meedia AS-ile Kose-Aruvalla tee ehituse kohta peetud koosolekute ja arutelude kümme esimest protokollit.

2. aprillil 2018 tegi Andmekaitse Inspeksioon vaideotsuse ja ettekirjutuse avaliku teabe asjus nr 2.1-3/18/422, kohustades esitama Maanteeametit AS-ile Ekspress Meedia Aruvalla-Kose tee-ehituse kohta peetud koosolekute kümme esimest protokollit.

16. aprillil 2018 edastas Maanteeamet AS-ile Ekspress Meedia Aruvalla-Kose tee-ehituse objekti töökoosolekute kümme esimese protokollit koopia (lisa 1), kus olid kinni kaetud kõigi koosolekul osalenute nimed, allakirjutanute nimed, info, millist killustikku kasutati jms.

Varem on Maanteeamet väitnud, et ei saa protokolle avaldada ärisaladuse tõttu (lisa 2) ja et protokollide läbivaatamine on liiga suur töö (lisa 2 ja 3).

Vaide sisu ja põhjendused

Soovime vaidlustada Maanteeameti poolt Ekspress Meedia teabenõude ja AKI ettekirjutuse osalise mittetäitmise.

Oma ametiülesandeid täitnud omavalitsusametnike nimede kinnikatmisele ei ole võimalik leida ühtegi seaduslikku põhjendust. Samuti ei tohiks olla saladus, millist materjali objektile kasutati või millisest karjäärist toodud materjaliga oli probleeme.

Teabe varjamisega võtab Maanteeamet avalikkuselt võimaluse kontrollida avalike ülesannete täitmist.

Kui protokollides leidub infot, millele juurdepääs on piiratud, soovime teada, missugusele õiguslikule alusele piirang tugineb. Siinjuures on oluline märkida, et senini ei ole teabevaldaja teavet avalikustanud, põhjendades seda AS Nordecon ärisaladuse kaitsmise vajadusega.

Taotlus

Eelnevast lähtuvalt ja juhindudes avaliku teabe seaduse §-st 46 ja 51 palub AS Ekspress Meedia teha Andmekaitse Inspeksioonil Maanteeametile ettekirjutuse ning kohustada Maanteeametit teabenõuet täitma ja väljastama Ekspress Meedia AS-ile Kose-Aruvalla tee ehituse kohta peetud koosolekute ja arutelude kümme esimest protokollit täielikult.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Andmekaitseinspeksioon tegi 02.04.2018 Maanteeametile vaideotsus-ettekirjutuse nr 2.1-3/18/422, millega kohustas Maanteeametit väljastama Kose-Aruvalla tee-ehituse kohta peetud 10 esimest koosolekute protokollit ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet. Kui mõni protokoll jäetakse mingis osas väljastamata põhjusel, et see sisaldab Nordeconi ärisaladust, siis põhjendada, milles seisneb konkreetse teabe väljastamisel ärihuvide kahjustamine, küsides selleks vajadusel selgitusi Nordeconilt.

Maanteeamet edastas 16.04.2018 AS-ile Ekspress Meedia Aruvalla-Kose tee-ehituse kohta

peetud 10 esimese protokoll koopiad, kus oli kinni kaetud kõigi koosolekul osalenute nimed, allkirjutanute nimed ja info, millist killustikku kasutati.

Maanteeamet selgitab, et Aruvalla-Kose tee-ehituse kohta peetud koosoleku protokollide näol on tegemist asutusesiseselt adresseeritud dokumentidega, mida dokumendiregistris ei registreerita AvTS § 35 lg 2 p 3 mõttes ning dokumendid ei sisalda ei sisalda AvTS § 36 lg 1 p 9 mõttes otsuseid Maanteeameti eelarvevahendite kasutamise ning eelarvest makstud tasude ja hüvitiste kohta. Teave Maanteeameti eelarvevahendite kasutamise ning eelarvest makstud tasude ja hüvitiste kohta nähtub Aruvalla-Kose lepingu maksumusest, mis on avalikustatud riigihangete registris, leping nr 11-00193-032 „Maantee E263 Aruvalla-Kose teelõigu projekteerimine ja ehitus“. Leping kehtib kuni 11.12.2018.

Juurdepäas avalikule teabele

Maanteeamet lähtus juurdepääsupiirangu seadmisel järgmisest. Juurdepääsu avalikule teabele saab piirata üksnes seaduse alusel (AvTS § 3 lg 2). Juurdepääsupiirang koosolekust osavõtnud isikute nimedele ja protokoll allkirjastajate nimele ning koosolekust osavõtnud isikute kontaktandmetele kehtestati AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel, mille kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatus.

Koosolekust osavõtnud isikute nimed on koosolekute protokollides koos isiku e-posti aadressi ning telefoninumbritega. Isikliku kontaktteabe (isiklik e-posti aadress ja telefoninumber jms) sattumine teabenõude korras piiramatult hulga võõraste isikute kätte võib oluliselt kahjustada tema eraelu puutumatus. See võib põhjustada rämpsposti adressaadiks sattumist ja muud soovimatut kontaktivõtmist. Seetõttu on Maanteeamet isiklikule kontaktteabele dokumendis seadnud piirangu AvTS-i § 35 lg 1 p 12 alusel.

Kuigi eelnimetatud piirangut ei seata juhul, kui inimene osaleb kirjavahetuses juriidilise isiku või asutuse töötajana, ettevõtjana või vaba elukutse esindajana, kuna sellisel juhul võib eeldada, et ta ei kasuta isiklike kontaktandmeid, puudub Maanteeameti võimalus kontrollida, kas koosolekute protokollides olevad kontaktaadressid ja telefoninumbriid on isiklikud või ametialased. Tulenevalt eeltoodust, kuna koosoleku protokollides võib sisalduda osalejate isiklik kontaktteave, on Maanteeametil seadusest tulenev kohustus antud teavet kaitsta AvTS-i § 35 lg 1 p 12 alusel.

Nõustume, et Maanteeameti tõlgendus võis olla vale koosolekust osavõtnud isikute nimede ja protokoll allkirjastajate nimede kinni katmise osas.

Kirjade kuupäevade ja numbrite kinni katmine juhtus eksituse tõttu. Maanteeamet on valmis vaide esitajale esitatud dokumentidelt eemaldama kirjade kuupäevade ja numbrite, töö tellija, töövõtja ja inseneri andmete kinni kaetud osad.

Vastavalt AvTS § 35 lg 1 p 17 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mille avalikustamine võib kahjustada ärisaladust. Nordecon AS 06.11.2017 kirja nr 5697 (Andmekaitseinspeksioonile edastatud 08.12.17 nr 17-2/17-00196/093) kohaselt kahjustaks Kose-Aruvalla lepingu avalikustamine Nordecon AS ärisaladust. Samamoodi kahjustaks Nordecon AS-i ärisaladust Aruvalla-Kose lepingu täitedokumentatsiooni avalikustamine. Kirja kohaselt sisaldub Aruvalla-Kose täitedokumentatsioonis (sh koosolekute protokollides) ärisaladus KonkS § 63 lg 1 mõttes ning tegemist on Nordecon AS-i poolt teadlikult saladuses hoitava informatsiooniga, mis on Nordecon AS-iga seotud, Nordecon AS-i jaoks kaubandusliku väärtusega ja avalikkusele kättesaamatu.

Konkurentsiseadus (§ 63 lg 2) lähtub sellest, et ettevõtja ise on aktiivne, märkides ära, millist teavet ta loeb ärisaladuseks, sellest võib lähtuda ka avaliku teabe seaduse kohaldamisel. Nordecon on selgelt öelnud, et tegemist on nende ärisaladusega ning Maanteeametil puudub kahtlus sellise väite õigsuses. Täiendavalt on tegemist AvTS § 35 lg 1 p 10 mõttes teabega, tehnoloogiliste lahenduste kohta ning sellise teabe avalikuks tulek kahjustaks teabevaldaja huve ja sellise teabe asutusesiseseks kasutamiseks tunnistamine on ette nähtud eraõigusliku isikuga sõlmitud lepingus. Nordecon AS seisukohaga vastuolus teabe avalikustamise ja Nordecon AS ärihuvide kahjustamise korral võib kaasneda kahjunõue riigi vastu.

06.06.2018 täiendav vastus

Andmekaitse Inspektsiooni esitas 07.05.2018 Maanteeametile järelepärimise vaidemenetluses (kiri nr 2.1-3/18/1092), seoses sellega on Maanteeamet täiendavalt kaalunud AS Ekspress Meediale 16.04.2018 edastatud protokollides 1-10 oleva teabe kinni katmise aluseid ja põhjendusi ning jõudnud seisukohale, et avaldame osa kinni kaetud teabest.

AvTS-i § 35 lg 1 p 12 alusel jääb kehtima juurdepääsupiirang isikliku kontaktteabe osas sh kõikidele telefoninumbritele, kuna Maanteeametil puudub võimalus kontrollida, kas koosolekute protokollides olevad telefoninumbriid on isiklikud või ametialased. Isikliku kontaktteabe sattumine teabenõude korras piiramatul hulgal võõraste isikute kätte võib oluliselt kahjustada tema eraelu puutumatus. See võib põhjustada rämpsposti adressaadiks sattumist ja muud soovimatut kontaktivõtmist. Eeltoodust tulenevalt on Maanteeamet isiklikule kontaktteabele dokumendis seadnud piirangu.

AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel jääb kehtima juurdepääsupiirang tehnoloogiliste lahenduste ja materjalidega seotud teabele, mille avalikustamine võib kahjustada Nordecon AS ärisaladust.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Maanteeameti põhimääruse kohaselt on Maanteeamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutseb valitsusasutus, kes on teabevaldjaks AvTS § 5 lg 1 punkti 1 mõistes.

Seega on kogu Maanteeameti valduses olev teave avalik teave, millele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud alustel.

Vaide kohaselt on Maanteeamet väljastanud vaide esitajale teabenõudes soovitud 10 esimest protokollid, milles olid kinni kaetud kõigi koosolekul osalenute nimed, allakirjutanute nimed, kirjade kuupäevad ja numbrid ning info, millist killustikku kasutati jms. Vaide esitaja leiab, et oma ametiülesandeid täitnud omavalitsusametnike nimede kinnikatmisele ei ole võimalik leida ühtegi seaduslikku põhjendust. Samuti ei tohiks olla saladus, millist materjali objektile kasutati või millisest karjäärist toodud materjaliga oli probleeme.

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Maanteeamet tunnistanud, et piirang dokumentide kuupäevade numbritele oli kehtestatud ekslikult ning on valmis eelnimetatud andmetelt ja töötelli, töövõtja ja inseneri andmete kinni kaetud osadelt piirangud eemaldama. Samas märgib Maanteeamet, et piiranguga on koosolekust osavõtjate kontaktandmed kuna Maanteeametil puudub võimalus kontrollida, kas koosolekute protokollides olevad kontaktaadressid ja

telefoninumbrid on isiklikud või ametialased.

Piirang koosolekust osavõtjate andmetele AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel.

AvTS § 35 lg 1 p 12 kohustab teabevaldajat kehtestama piirangu teabele, mis sisaldab isikuandmeid kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt isiku eraelu puutumatust. Vastuses inspeksiooni järelepärimisele on Maanteeamet selgitanud järgmist: „*Koosolekust osavõtnud isikute nimed on koosolekute protokollides koos isiku e-posti aadressi ning telefoninumbritega. Isikliku kontaktteabe (isiklik e-posti aadress ja telefoninumber jms) sattumine teabenõude korras piiramatul hulgal võõraste isikute kätte võib oluliselt kahjustada tema eraelu puutumatust. See võib põhjustada rämpsposti adressaadiks sattumist ja muud soovimatut kontaktivõtmist. Seetõttu on Maanteeamet isiklikule kontaktteabele dokumendis seadnud piirangu AvTS-i § 35 lg 1 p 12 alusel.*

Kuigi eelnimetatud piirangut ei seata juhul, kui inimene osaleb kirjavahetuses juriidilise isiku või asutuse töötajana, ettevõtjana või vaba elukutse esindajana, kuna sellisel juhul võib eeldada, et ta ei kasuta isiklike kontaktandmeid, puudub Maanteeameti võimalus kontrollida, kas koosolekute protokollides olevad kontaktaadressid ja telefoninumbrid on isiklikud või ametialased. Tulenevalt eeltoodust, kuna koosoleku protokollides võib sisalduda osalejate isiklik kontaktteave, on Maanteeametil seadusest tulenev kohustus antud teavet kaitsta AvTS-i § 35 lg 1 p 12 alusel.“

Andmekaitse Inspeksioon eeltooduga ei nõustu. Kui isik osaleb asutuse esindajana töökoosolekul, siis tema nime kajastamine protokollis ei saa kuidagi riivata tema eraelu puutumatust, kuna töökoosolekul osalemine ei kajasta mingil moel tema eraelulist teavet. Ka ei saa inspeksioon üheselt nõustuda sellega, et Maanteeametil ei ole võimalust kontrollida, kas protokollis kajastatud e-posti aadresside puhul on tegemist isiklike või tööalaste e-posti aadressidega. E-posti aadresside puhul, mis on kujul isiku nimi@asutuse nimi.ee, ei ole tegemist isiku isikliku e-posti aadressiga, vaid tegemist on tööalase aadressiga, millele AvTS § 35 lg 1 punktist 12 tulenev piirang ei laiene. AvTS § 38 lg 2 ei näe ette võimalust jätta väljastamata kõiki e-posti aadresse põhjusel, et kõigi aadresside puhul pole arusaadav kas need kuuluvad füüsilistele isikutele või asutustele. Sellisel juhul tuleb väljastada need aadressid, millest on arusaadav, et need on tööalased kontaktid.

Samas nõustun Maanteeametiga selles, et avalikustamisele ei kuulu e-posti aadressid näiteks kujul isiku nimi@hot.ee või muu sarnane aadress, mille puhul ei ole tagantjärele võimalik tuvastada, kas tegemist oli isiku isikliku e-posti aadressiga või tööalase e-posti aadressiga. Kui seda ei ole võimalik kindlaks teha, siis on piirangu kehtestamine kontaktaadressile põhjendatud. Samuti nõustun sellega, et kontakttelefonide puhul pole võimalik tagantjärele kontrollida, kas tegemist on isiklike telefoninumbritega või asutusele kuuluvate mobiiltelefoni numbritega. Seega on telefoninumbrite väljastamisest keeldumine õiguspärane.

Kuna 06.06.2018 on Maanteeamet eemaldanud piirangud koosolekust osavõtjate nimedelt ning e-posti aadressidelt, mille puhul on arusaadav, et tegemist on asutuse kontaktidega, siis loen teabenõude nõuetekohaselt täidetuks koosolekust osavõtjate andmete avalikustamise osas.

Piirang AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel ärisaladuse kaitseks

Vaide esitaja on asunud seisukohale, et ei tohiks olla saladus, millist materjali objektile kasutati või millisest karjäärist toodud materjaliga oli probleeme. Andmekaitse Inspeksioon eeltooduga siiski ei nõustu. Kuigi Maanteeamet ei ole oma vastuses selgelt ja arusaadavalt põhjendanud, mis kõnealustes protokollides on Nordeconi ärisaladus, on Maanteeamet

protokollides ära märkinud, mida käsitletakse protokollides Nordeconi ärisaladusena. Selleks on kasutatud killustiku fraktsioonide margid ning teave karjääri kohta, kust ehitaja oma materjali ostab/toodab.

Kuna konkurentsiseaduse § 63 lg 1 kohaselt loetakse muuhulgas ärisaladuseks ka oskusteavet puudutav tehniline teave, teave tootmissaladuste ja -protsesside ning tarneallikate kohta, siis ei saa välistada, et eeltoodud teabe avalikustamine võib kahjustada Nordeconi ärihuve, millest võivad samal alal tegutsejad saada informatsiooni selle kohta, millised tehnoloogilisi lahendusi ja materjale Nordecon tööde teostamisel kasutab.

Tulenevalt eeltoodust olen seisukohal, et teave kasutatava killustiku fraktsiooni markide kohta ning teave karjääri kohta, kust ehitaja oma materjali ostab/toodab ei kuulu teabenõude korral avalikustamisele kuna ei ole välistatud, et sellise teabe avalikustamine võib kahjustada Nordeconi ärihuve.

Lisaks eeltoodule on Maanteeamet edastatud protokollis 10 märkinud ärisaladuseks ka seadme nimetuse, millega määratakse materjali pinnalt elastsusmooduli väärtusi. Samas on protokollis edaspidi seadme nimetust kodruvalt kajastanud ning sellele ei ole piirangut kehtestatud. Ka ei ole Maanteeamet 16.04.2018 vaide esitajale edastatud protokollis seda piiranguga teabeks tunnistanud ning vastava seadme nimetus on vaide esitajale juba teada. Seega sellele piirangu kehtestamine ei ole enam põhjendatud. Kuna aga Maanteeamet on selle teabe juba eelnevalt vaide esitajale edastanud, siis ei tee ma Maanteeametile ettekirjutust, eelnimetatud seadme nimetuselt piirangu eemaldamiseks ja teabe täiendavaks edastamiseks.

Tulenevalt eeltoodust, et Maanteeamet on protokollid täiendavalt üle vaadanud ning eemaldanud protokollides piirangud teabelt, millele polnud alust piirangut kehtestada ning edastanud protokollid täiendavalt vaide esitajale, milles on märkinud ära, mille alusel mingile osale teabest piirang on kehtestatud, siis loen teabenõude menetluse käigus täidetuks ning jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson

peainspektor

peadirektori volitusel